COI "Step by Step"

07.04.2026. 11:13
Pogledano: 1,476 puta

InTema mjeseca Aprila - Socio-emocionalno učenje

Emocionalna pismenost temelj je odgoja u InŠkoli. Kroz socio-emocionalno učenje (SEL), djeca razvijaju samosvijest, empatiju i odgovornost. Pozivamo vas da podijelite svoje prakse i priče o tome kako gradite sigurno okruženje za razvoj mladih.

U aprilu se na **InŠkoli** podsjećamo da je emocionalna pismenost jednako važna kao i akademski uspjeh.

U društvu koje se brzo mijenja, djeca odrastaju u okruženju punom izazova, ali i prilika. Upravo zato socio-emocionalno učenje više nije dodatak odgoju i obrazovanju već njihov temelj. Ove vještine omogućavaju djeci da razumiju sebe i druge, da grade zdrave odnose i da se snalaze u nepredvidivim situacijama koje ih čekaju u budućnosti.

"Socijalno-emocionalno učenje je proces kroz koji djeca, mladi i odrasli stiču i efikasno primjenjuju znanja, stavove i vještine potrebne za razumijevanje i upravljanje emocijama, postavljanje i postizanje pozitivnih ciljeva, pokazivanje osjećanja i empatije prema drugima, uspostavljanje i održavanje pozitivnih odnosa i donošenje odgovornih odluka" (CASEL, 2019).

Kroz socio-emocionalno učenje djeca razvijaju:

- **Svijest o sebi** – prepoznavanje vlastitih emocija, misli i vrijednosti, kao i načina njihovog uticaja na ponašanja. Podrazumijeva procjenu ličnih prednosti i nedostataka, samopouzdanje i optimizam.
- **Samoregulacija** – mogućnost upravljanja vlastitim emocijama, mislima i djelima u različitim situacijama (kontrola stresa, unutrašnja motivacija, te usmjeravanje ka dostizanju ciljeva).
- **Svijest o drugima** – uzimanje u obzir tuđih perspektiva, empatija prema drugima, kao i razumijevanje društvenih normi ponašanja.
- **Vještine uspostavljanja i održavanja odnosa** – razvoj i održavanje zdravih i funkcionalnih odnosa sa drugima (jasna komunikacija, aktivno slušanje, partnerstvo, konstruktivno rješavanje konflikata, te traženje i pružanje pomoći drugima).
- **Odgovorno donošenje odluka** – donošenje konstruktivnih odluka o vlastitom životu, odnosima, interakcijama i vlastitom ponašanju.

Sve više istraživanja, uključujući i preporuke UNICEF-a, naglašavaju da ulaganje u **socio-emocionalno učenje (SEL)** direktno utiče na dobrobit djece, njihov školski uspjeh, ali i na dugoročno mentalno zdravlje i kvalitet života.

Djeca najbolje uče kroz iskustvo. Kroz igru, razgovor, saradnju, rješavanje konflikata i svakodnevne situacije u učionici, razvijaju sposobnosti koje će koristiti cijeli život. Upravo na tome se temelji SEL pristup koji povezuje školu, porodicu i zajednicu, stavljajući dijete u centar učenja.

Ove kompetencije ne razvijaju se spontano – one se planiraju, podučavaju i njeguju. Zato je važno da SEL ne posmatramo kao izdvojenu aktivnost, već kao nešto što prožima cijeli odgojno-obrazovni proces – kroz sve predmete, sve interakcije i svakodnevne situacije.

Uloga odraslih u ovom procesu je ključna. Djeca uče posmatrajući nas – način na koji komuniciramo, rješavamo probleme i pokazujemo emocije postaje njihov model. Međutim, da bismo kvalitetno podržali djecu, i nama je potrebna podrška: kontinuirano stručno usavršavanje, razmjena iskustava i sistemska podrška unutar škole i šire zajednice.

Uloga škola u ovom kontekstu je izrazito značajna, a odnosi se na kreiranje i osiguravanje sigurnog i poticajnog okruženja za učenje i razvoj u kojem su učenici slobodni učiti, rasti, griješiti, upoznavati sebe i druge.

Podijelite vašu priču sa nama

Kako socio-emocionalno učenje izgleda u vašem vrtiću, školi, fakultetu? Radujemo se čitanju vaših praksi o tome:

Kako djeca upoznaju sebe, svoje emocije i snage

- Prepoznavanje i izražavanje emocija
- Razvoj samopouzdanja i razumijevanje vlastitih reakcija
- Aktivnosti i alati za refleksiju
- Podijelite primjere o tome kako i kada su učenici osvijestili vlastite osjećaje ili potrebe

Kako djeca uče regulisati emocije i ponašanja

- Koje strategije smirivanja i samoregulacije koristite u radu sa djecom?
- Koje rutine vam pomažu da unaprijedite fokus i pozitivnu disciplinu u razredu?
- Kako pomažete djeci da se nose sa stresom i frustracijom?
- Koji su vaši primjeri rada na upornosti, motivaciji i odgovornosti?
- Koje su se prakse pokazale kao korisne i provjerene u radu na postavljanju i ostvarivanju ciljeva učenja kod učenika?

Razvijanje empatije i razumijevanja drugih

- Kojim aktivnostima razvijate empatiju u razvoju?
- Kako podstičete brigu i podršku među djecom?
- U kojim situacijama primjećujete da učenici imaju razumijevanja za druge?

Kako i u kojim okolnostima djeca grade zdrave i kvalitetne odnose

- Načini izgradnje pozitivne klime u razredu
- Kako djeca komuniciraju
- Kako organizirate grupni rad i saradničko učenje
- Uključivanje roditelja u razvoj odnosa i podrške

Razvijanje odgovornosti i kritičko razumijevanje

- U kojim situacijama od učenika očekujete da donose odluke?
- Kako razgovarate o posljedicama ponašanja?
- U kojim situacijama razgovarate o etičkim dilemama?
- Povezivanje odgovornosti sa kritičkim mišljenjem

Čitamo se na InŠkoli!

Tema mjeseca se realizuje u okviru projekta **Dijalog za budućnost 3 – #DFF3**, kojeg provode UNDP Bosnia and Herzegovina, UNICEF Bosna i Hercegovina i UNESCO u saradnji sa Rezidentnom koordinatoricom United Nations in BiH, te u partnerstvu s Predsjedništvom Bosne i Hercegovine i Ministarstvom civilnih poslova Bosne i Hercegovine. Projekt finansira United Nations Peacebuilding (#PBF).

#DFF3 #dijalogzabudućnost3 #dialogueforthefuture3 #PBF

Collections

Inspiriraj druge

Socio-emocionalno učenje